

Gelişen Eskişehir, Büyüyen Ekonomi

Yunus'un ve Nasreddin Hoca'nın memleketi, tarih boyunca önemli medeniyetlerin yerleşim ve ticaret merkezi, ülkemizde sanayinin ilk kurulduğu ve geliştiği yerlerin başında gelmesiyle dikkat çeken Eskişehir; öğrenci kenti, bilim kenti, kültür-sanat kenti, sanayi kenti, ticaret kenti gibi birçok unvanı bünyesinde taşıyan kent olmasının yanı sıra köklü tarihi içinde Anadolu medeniyetlerine daima öncülük etmeyi başarmış bir kenttir.

Kökeni Frigya medeniyetine kadar uzanan tarihsel süreç içinde önemli bir kavşak noktası üzerinde bulunmasından dolayı daima ticaret merkezi ve yerleşim yeri olmayı başaran Eskişehir'in kurumsal ticari kimliğinin yerleşmesi, Osmanlı Devleti'nde özellikle 19. yüzyılın sonlarına doğru, pazar için üretim yapılmaya başlanması ve dünya pazarlarıyla bütünleşme aşmasına gelinmesi sonucunda oluştu.

Yeni bir ekonomik gelişmenin eşliğinde olan Eskişehir tüccarı, üretilen ürünlerin iç ve dış pazarlarda pazarlanmasını kolaylaştırmak ve mesleki bir dayanışmayı sağlamak için 1893-94 yıllarında Ticaret ve Ziraat Odası'nı kurdu.

Odanın ilk başkanı, Zeytunzade Tefvik Efendi oldu.

1910 yılında "Ticaret ve Sanayi Odalarına Dair Nizamname" çıkartılınca oda tekrar şekillendi. 1923 yılından sonra ticari ve sanai alanda büyük atılım yapan en önemli kurumlardan biri oldu. 6 Şubat 1928 yılında çeşitli ticari alanlarda faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı Eskişehir Milli Ticaret Kongresi düzenlendi.

Özellikle Eskişehir Sanayi Odası'nın (ESO) kurulmasıyla Eskişehir'de planlı bir sanayileşmenin önü açılmış gibi görünse de daha önceki yıllarda genel olarak un ve unlu ürünler ile kiremit, tuğla ve soba imalatı konusunda faal olan firmalar ağırlıktaydı.

1893-94'te başlayan 1923 yılında tica-

ri ve sanai alanda büyük atılım yapan ve 1928 yılında Milli Ticaret Kongresi düzenleyen Eskişehir, bugün Ekonomi Bakanlığı'nın verilerine göre ihracatı nitelik açısından en üst düzeyde olan illerden biri olmayı başardı.

KUCAKLAYAN HOŞGÖRÜ KENTİ

Yüzyıllara dayanan kucaklayıcı, hoşgörülü ve kendi içsel dinamikleri içinde her kesime kapılarını açan Eskişehir, bu olumlu özellikleriyle ticaret ve sanayi gelişiminde de daima öncül oldu.

"Eskişehir'i ve Eskişehirliileri çok iyi tanırım. Millî Mücadele yıllarında büyük vatanseverlik ve üstün bir cesaretle mücadelemizin daima yanında olmuş, bu mücadeleye çok geniş yardımlarda bulunmuşlardır. Gördüğüme göre halk aydın ve faaldir. Toprak verimlidir. Az zamanda zayıyatı telafi ve fedakârlıklarıyla iftihar edecektir."

“Yüzyıllara dayanan hoşgörü kültürü ile Eskişehir, ticaret ve sanayi gelişiminde de daima öncül oldu”

Mustafa Kemal Atatürk'ün 15 Ocak 1923'te Hükümet Konağı'nda yaptığı konuşmada vurguladığı gibi Eskişehir, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasına büyük katkı sundu. Mustafa Kemal Atatürk, bu nedenle kentin imarıyla yakından ilgilendi; Cumhuriyet döneminde yapılan yatırımlarla kısa zamanda Eskişehir, cumhuriyet şehrine dönüştü ve adeta model şehir oldu. Eskişehir bugün bile bu özelliğini her alanda göstermeye devam ediyor.

AR-GE'DE ÖNCÜ

Eskişehir, Araştırma-Geliştirme (AR-GE) konusunda da Türkiye'nin önde gelen sanayi illerinden biri olma özelliğini koruyor. Türkiye'de Teknoloji Araştırma Parkı ismi altında kurulan ilk bölge olan Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı (ATAP), Eskişehir Sanayi Odası ve Anadolu Üniversitesi işbirliği ile hayata geçti. Üniversite-sanayi işbirliğinin ülkemizdeki ilk örneklerinden sayılabilecek ATAP, 1991 yılında kuruldu ve 2004 yılında yeniden yapılandırılarak faaliyetine devam ediyor. ATAP bünyesinde bugün 62 firma başarılı çalışmaları ile dünya çapında ödüller kazanırken 330 kişiyi de istihdam ediyor. Eskişehir sahip olduğu Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ile de beşeri sermayenin en yüksek olduğu illerin başında geliyor.

BORUN MERKEZİ

Eskişehir, özellikle magnezit, boraks, sepiolid, lüle taşı madenleri ve mermer ocakları açısından zengin kaynaklara sahip. Eskişehir'in en önemli zenginliklerinden biri de "bor" madeni. Nükleer sanayiinden uzay araçlarına, gübre sanayiinden ilaç sanayiine, kimya sanayiinden otomobil sanayiine kadar pek çok alanda kullanılan borun, bilimsel ve teknolojik gelişmelerle birlikte uygulama ve kullanım alanı da her geçen gün genişliyor.

Cumhuriyet döneminde Eskişehir, model şehir olmuştur. Bugün bu özelliğini her alanda göstermeye devam ediyor

Beyaz altın olarak da bilinen lüle taşı üretimi ve işlenmesi ise yüzyıllardır Eskişehir'in kültürel ve ticari hayatının vazgeçilmez bir parçası olarak biliniyor.

2023 HEDEFLERİNE YÜRÜYÖR

Eskişehir, Türkiye'nin önüne koyduğu 2023 projeksiyonunda kendi hedef ve stratejisini de bugünden belirlemiştir. Eskişehir, 2023 yılında 25 milyar dolar ciro, 5 milyar dolar ihracat, 35 milyon metrekare OSB alanı ve 1500 AR-GE personeli hedeflerini belirlemiş ve bu hedeflere ulaşma noktasında kararlı bir şekilde yürümektedir.

YÜKSEK KATMA DEĞER - İLERİ TEKNOLOJİ

Ülkemizin önemli sanayi merkezlerinden olan Eskişehir'deki sanayinin sektörel dağılımı incelendiğinde ise tek bir sektörün değil genelde yüksek katma değer yaratan ve ileri teknoloji içeren birçok sektörün gelişme gösterdiği görülmüyor. Bununla birlikte Eskişehir'de mevcut sanayi içinde makine imalat sanayi öne çıkıyor. Madencilik, taş ve toprağa dayalı imalat sanayi ve

gıda sanayi de Eskişehir'de sanayinin temel taşlarını oluşturuyor.

Eskişehir; Arçelik, Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A. Ş. (TÜLOMSAŞ), Türk Havacılık ve Uçak Sanayii A. Ş. (TUSAŞ), Kırka Bor İşletmeleri, Ford Otosan, Sarar, Eti Gıda Sanayi, Türkiye Şeker Fabrikası, Alp Havacılık gibi büyük çaplı üretim ve istihdam sağlayan işletmelere sahip.

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN TİCARET HACİMLERİ

Eskişehir, kişi başına düşen ticaret hacminde Türkiye ortalamasının altında görünse de ticaretini daha çok il içinde gerçekleştirmeye özelliğine sahip. Kişi başına il içi ticareti diğer illere satışın yüzde 50'sinden az olsa da Eskişehirli daha çok il içi tüketimi tercih ediyor. Eskişehir kişi başına toplam ticaret hacminde Türkiye 18'incisi konumunda.

Kişi başına il içi ticarete 16, kişi başına diğer illere satışta 17, kişi başına

diğer illerden satın almada 15 ve kişi başına il içi tüketimde de ise 15'inci sırada yer alıyor.

Eskişehir'de kişi başına diğer illere 9.273 lira satış olurken kişi başına il içi tüketim 17 bin liranın üzerinde.

Kişi Başına Ticaret ve Tüketim Göstergesi (2013 Yılı)	Türkiye (TL)	Eskişehir (TL)	İl Sıra
Kişi başına toplam ticaret hacmi	41.964	26.373	18
Kişi başına il içi ticaret	14.669	4.760	16
Kişi başına diğer illere satış	13.648	9.273	17
Kişi başına diğer illerden satın alma	13.648	12.339	15
Kişi başına il içi tüketim	28.316	17.099	15

TAKLİT EDEN DEĞİL ÖNCÜ OLAN

Havacılıktan seramiğe, makine imalatından ticarete Eskişehir, Büyüyen ekonomide gelişen Eskişehir, vizyonuyla öne çıkan bir il.

Yeni bir vizyon kazandırmak, yeni pazarlar yaratmak, Türkiye'nin dört bir yanında Eskişehir Ticaret Odası üyelerine ayrıcalıklı hissettirmek hedefi ile küresel işbirliklerine her geçen gün yenilerini ekliyor. Küresel pazarlarda daha çok Eskişehirli firma olmasını sağlamak için gayret gösteriyor.

Geleceği kurgulayan, şehrin gelişimine katkı sağlayan, taklit eden değil öncü olma vizyonu ile şehrin tüm kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde, dayanışma kültürüyle hareket eden Eskişehir Ticaret Odası, Eskişehir'in ihtiyaç duyduğu desteği her platformda sağlamayı amaçlıyor.

Havacılık ve raylı sistemlerde dünyanın sayılı üretim üslerinden biri olabilmek, Eskişehir'i ticarete ve turizmde yalnızca Anadolu'nun değil Türkiye'nin cazibe merkezi haline getirebilmek hedefi ile hareket eden Eskişehir Ticaret Odası, "Gelişen Eskişehir, Büyüyen Ekonomi" mottosu ile emin adımlarla yolunda ilerliyor.

Toptan ve Perakende Ticaret Öne Çıkıyor

Eskişehir'de iş kayıtlarındaki girişim sayılarının ekonomik faaliyetlere göre dağılımına bakıldığında Türkiye ortalamasına oldukça yakın bir eğilim gösteriyor. TÜİK 2013 Bölgesel İstatistiksel verilerine göre Eskişehir'de en yoğun girişim gösterilen ekonomik faaliyetler toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, ulaştırma ve depolama ile imalat işkollarında görülüyor.

MESLEKİ FAALİYETLERDE TÜRKİYE'NİN ÜSTÜNDE

Dikkat çeken en önemli nokta mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler alanında Eskişehir'in Türkiye ortalamasının üzerinde olması. Bu da Eskişehir'in hem mesleki eğitimde hem de bilimsel eğitimde Türkiye ortalamasının üzerinde olmasının bir sonucu olarak görülüyor.